

Studija ovisnosti

na području Virovitice i Virovitičko-podravske županije
(1983. – 1999.)

UVOD

Ovisnost je danas, svima je to dovoljno jasno, jedan od najvećih javnozdravstvenih, znači i socijalnih, problema. Osim što ovisnost razara um i tijelo, ima i dramatične reperkusije u socijalnoj okolini pojedinca-ovisnika. Na sreću, ovaj problem na području Virovitičko-podravske županije nije još kulminirao kao u nekim drugim područjima naše zemlje. Osim što je sama ova činjenica pozitivna, prednost je i u sljedećem:

1. Ionako ograničena sredstva manje se troše na suzbijanje posljedica i
2. Preventivni rad može biti i intenzivniji i donekle ekstenzivniji.

Mogućnost sustavnog institucionalnog rada uglavnom se odnosi na provedbu školskih preventivnih programa u sustavu predškolskog obrazovanja, osnovnog i srednjeg školstva, te u centrima za suzbijanje (i prevenciju) ovisnosti tamo gdje su ti centri ustrojeni.

Naravno da svaki sustavni rad, pa tako i rad na prevenciji ovisnosti, počiva na relevantnim pokazateljima, kao što su rezultati anketa koje elaboriraju ovu problematiku. Da bismo pri tome mogli uočiti trend određene pojave komparativno analiziramo podatke u određenom vremenu razdoblju.

I u ovom slučaju, kada želimo utvrditi incidenciju ovisnosti među mladima virovitičkog područja i Virovitičko-podravske županije, posežemo za podacima iz ranijih razdoblja koje potom uspoređujemo s recentnim podacima. Ova studija obuhvaća razdoblje od 1983. do 1999. godine, u kojemu su razdoblju provedene dvije ankete među srednjoškolcima u Virovitici (1983. i 1988. godine), te anketa koju je provelo Ministarstvo prosvjete i športa 1999. godine.

Cilj je ove studije utvrditi u kojemu se smjeru kreće ovisnost na virovitičkom (i županijskom) području za navedeno razdoblje.

PROBLEM

1. Utvrditi kako se kreće trend konzumiranja alkoholnih pića, droge i pušenje na području Virovitice i Virovitičko-podravske županije u razdoblju od 1983. do 1999. godine

PRIBOR I POSTUPAK

Prvo anketiranje provedeno je u Virovitici 1983. godine na uzorku od $N=1291$ ispitanika srednjoškolske dobi i oba spola.

Drugo je anketiranje provedeno 1988. godine također u Virovitici na uzorku od $N=182$ ispitanika srednje škole i oba spola, a za potrebe maturalnog rada.

Treće je anketiranje provedeno u organizaciji Ministarstva prosvjete i športa tijekom 1999. godine na uzorku od $N=4460$ ispitanika (za Virovitičko-podravsku županiju) oba spola i na uzrastu od sedmog razreda osnovne škole do završnog razreda srednje škole.

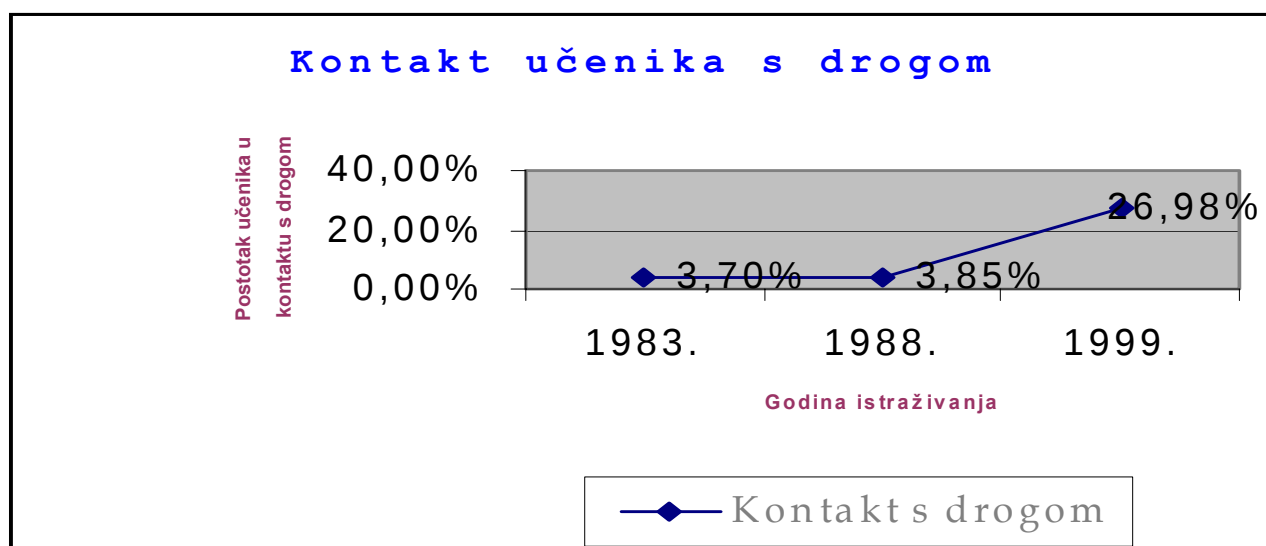
REZULTATI I DISKUSIJA REZULTATA

Rezultati provedenog anketiranja sažeti su u sljedećoj tablici:

Tablica 1. Komparativna analiza konzumiranja alkohola, droga i cigareta od 1983. do 1999. godine

	1983.	1988.	1999. *
Konzumiranje alkohola	33 %	27,47 %	parcijalni podaci za područje ne mogu se izraziti zbog različito formuliranih pitanja u prethodnim anketama
Kontakt s drogom	3,7 %	3,85 %	26,98 %
Puši cigarete	29 %	18,13 %	parcijalni podaci za područje ne mogu se izraziti zbog različito formuliranih pitanja u prethodnim anketama
UZORAK	N=1291	N=182	N=4460

Legenda: * podaci se odnose na područje Virovitičko-podravске županije, dok se ostali podaci u tablici odnose na područje grada Virovitice

Graf 1. Trend u kontaktiranju učenika s drogom (u užem smislu) od 1983. do 1999. godine

Analiza dostupnih podataka ukazuje na trend pojavnosti sredstava koja mogu dovesti do stvaranja ovisnosti.

ZAKLJUČAK

Iz podataka u tablici (djelomično i iz grafičkog prikaza) može se uočiti trend u konzumiranju sredstava koja mogu dovesti do stvaranja ovisnosti (cigarete, alkoholna pića i droga u užem smislu). Potrebno je naglasiti da **statistička značajnost razlika u proporcijama nije provjeravana, te nije opravdano bilo koju od ovih razlika smatrati a priori statistički značajnom.**

*Analizu izradio:
Siniša Brlas, prof.*